

**KOMENTARI NA STRATEŠKU PROCJENU UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU
ZA DETALJNI URBANISTIČKI PLAN „STARA BANJA – IGALO“**

Prema Zakonu o strateškoj procjeni uticaja (Sl.list RCG 80/05 od 28.12.2005) i članu 19. dostavljamo komentare na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu vezano za Detaljni urbanistički plan „Stara Banja – Igalo“ (u daljem tekstu Izvještaj).

Na osnovu uvida u Izvještaj dajemo sledeće primjedbe:

- U dijelu 1.4.2. *Smjernice za izgradnju stambenih objekata Izvještaja se navodi mogućnost uređenja i proširenja postojećih, te eventualna izgradnja novih kupališta nasipanjem pijeskom ili šljunkom, izgradnjom inženjerskih objekata zaštite plaža, izgradnjom ili montažom pontona i mola (naročito u Boki) te pažljivim modeliranjem postojećeg stjenovitog ili kamenitog prostora i njihovim prilagođavanjem za kupaće. Potrebno je da se obezbijede valjani podaci o stanju morskog biodiverziteta, te da se prethodno uradi procjena izvodljivosti ovakvog projekta s obzirom da morske struje na ovom prostoru ne dozvoljavaju zadržavanje šljunka odnoseći ga na dno, vrše negativan uticaj na životnu sredinu. Za betoniranja obale situacija je još gora u pogledu uticaja na životnu sredinu a postavlja se i pitanje ambijentalnog izgleda.*
- U dijelu 1.8 Hidrosistemi se navodi “nivo vodovodne mreže koja, uslovno, zadovoljava trenutne potrebe tretirane zone. Ostala hidrotehnička infrastruktura se nije razvijala pa se upotrebne vode postojećih objekata disponiraju preko septičkih jama a atmosferske vode slobodno slivaju prema otvorenim kanalima. S obzirom na stanje vodovodne mreže, posebno imajući u vidu profile i vrstu materijala, te položaj određenih krakova, može se dati zaključak da istu treba rekonstruisati i dopuniti. Ovo je potrebno imperativno zahtijevati i definisati tretman otpadnih voda u posebnim mjerama. Kao što je poznato zahvat plana iz Izvještaja pripada području rijeke Sutorine koja u svojim peloidnim sedimentima nanosi tzv. ljekovito blato, po kojem je prepoznato Igalo i Insititut Simo Milošević. Mjere zaštite sa kopna podrazumijevaju kompletnu zaštitu sliva rijeke Sutorine i stroge mjere sprovođenja u priobalnoj zoni (PP Crne Gore, PPO).
- Ne treba zaboraviti ni to da je Rijeka Sutorina prirodno stanište za staklastu jegulju, te da je potrebno raditi na restauraciji i sanaciji ovog njenog prirodnog habitata, te je potrebno kao mjeru zaštite i unapređena predložiti nekoliko stavki u tom smislu.
- U istom dijelu se kaže „Planira se izgradnja kompletno nove fekalne kanalizacione mreže sa priključenjem na postojeću...” – potrebno je u Izvještaju navesti mjeru kojom će se dozvoliti izgradnja i povećanje kapaciteta naselja i planiranih objekata na tehnički adekvatan način nakon izgradnje ove mreže ili predložiti individualna ekološka prihvatljiva rješenja (sa nazivom tehnologije, standardom koji je u pitanju). Osnovni sabirni kolektor položen je duž rijeke Sutorine i ne može se prepustiti rizicima.



- Mjere iz izvještaja su napisane vrlo šturo, te su podložne širokim tumačenjima, nema niti jedne od posebnih mjera koja se naglašava da je potrebno da bude ispoštovana, npr. kada je riječ o vodama s obzirom da je vodosnadbijevanje jedan od najvećih problema ovog kraja.
- Seizmologija, osjetljivi tokovi podzemnih voda su samo konstatovani šturo, dok se ne spominju u mjerama.
- Elaboratom se ne predlažu alternativna rješenja plana koja moraju postojati da bi bili sigurni da je odabir predviđenih rješenja bolji u odnosu na neka druga. Alternativa – ne raditi ništa to nije!
- U dijelu 10. opis programa praćenja stanja životne sredine (monitoring) bi u najmanju ruku trebalo navesti koji su to kriterijumi koje je potrebno koristiti u ocjeni stanja životne sredine. Postavlja se pitanje – da li se zaista radi monitoring na ovom prostoru. Potrebno je prije bilo kakvih radova naložiti da se ispita nulto stanje stanja biodiverziteta.

Podgorica, 13. oktobar 2011. godine

Za MANS i Green Home

Dejan Milovac
direktor Programa za urbanizam